

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ УПРАВЛІННЯ

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки _____ Перший (бакалаврський) рівень освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми _____ Менеджмент
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти «Теорія та історія управління» спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Менеджмент (3,10д),(3,10з) (для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розробники:

КОЛЯДА Тетяна, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, канд. юрид. наук, доцент
(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації
Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін
Протокол від «05» вересня 2023 року № 2

Голова профільної комісії

з економіко-управлінських дисциплін проф. Алла НЕМЧЕНКО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Теорія та історія управління» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується також освітньою компонентою «Основи теорії організації».

Предметом вивчення освітньої компоненти «Теорія та історія управління» є історичні закономірності виникнення та становлення управлінської науки в різних країнах світу.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 150 годин 5 кредити ЄКТС.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Теорія та історія управління» є формування у здобувача вищої освіти системних історичних та теоретичних знань про виникнення та становлення науки про управління в різних країнах світу.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Теорія та історія управління» є:

- сприяння розвитку професійної кваліфікації слухачів за рахунок надання систематизованих знань щодо визначення напрямів розвитку управлінської науки на сучасному етапі та тенденцій її розвитку;

- теоретико-методологічних засад, трактування поняття, змісту та принципів управління, його категорійного апарату, специфічних особливостей і відмінностей;

- формування у здобувачів сучасного мислення відносно спрямування управлінських трансформаційних процесів з урахуванням розвитку світової управлінської думки, узагальнення напрацювань фахівців країн світу, історичного досвіду еволюції української державності, демократизації суспільства;

- вироблення вміння здійснювати вибір і реалізацію практичних заходів щодо приведення форм і методів адміністративної діяльності у відповідність з сучасними вимогами; формування практичних навичок застосування ефективних підходів до діагностики діючих систем управління та вироблення стратегії їх комплексного перетворення

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Теорія та історія управління» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Згідно з вимогами стандарту/ освітньої програми освітня компонента забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

інтегральна:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;

- цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність визначати перспективи розвитку організації;
- вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

- зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації;
- демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;
- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності;
- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

У *результаті* вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен *знати*:

- специфіку управлінської діяльності та розвитку управлінської науки в різні історичні періоди;
- наукові погляди щодо сутності управління, сформовані у різних школах управління;
- особливості розвитку управлінської науки в різні історичні періоди;
- загальну характеристику основних поглядів шкіл управління.

вміти:

практичні навички щодо вироблення та реалізації пропозицій з реформування органів управління будь-якого рівня на підприємстві будь-якої форми власності.

- розвинуті здібності критично діагностувати діючі системи управління, їх складові компоненти та елементи, визначати технологію управління підпорядкованими об'єктами.
- застосування набутих навичок щодо визначення стратегії комплексного перетворення систем управління на рівні кожної з організаційно-управлінських структур.
- вміння обґрунтовувати і відстоювати власну позицію стосовно подій та явищ суспільного життя на основі ціннісного ставлення до історичного минулого і сучасного розвитку.
- навички готувати пропозиції щодо поділу організації на підрозділи, визначення їх взаємовідносин та повноважень.
- вміння оцінювати ефективність діючих форм і методів управління за результатами аналізу програм розвитку підприємства, галузі, вітчизняного і зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу.
- розробка і реалізація управлінського рішення, виходячи з результатів аналізу діяльності підприємства, установи, організації або їх структурних підрозділів та причин виникнення проблем і можливих шляхів їхнього вирішення в межах своєї компетенції, використовуючи форми і методи добору і аналізу відповідної інформації щодо розв'язання ситуаційних проблем, які виникають у структурних підрозділах підприємства.
- консультування представників підприємств та організацій щодо вибору ефективних інструментів і варіантів реалізації управлінської політики на рівні підприємства, філії, представництва, інших структурних підрозділів, виходячи з чинного законодавства.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах	
	Денна форма	Заочна форма
	у тому числі	у тому числі

	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Змістовий модуль 1. Історія управління												
Тема 1. Предмет і метод теорії та історії управління	8	2		2	-	4	8,5	0,5	-	-	-	8
Тема 2. Управління виробництвом як система	8	2		2	-	4	9	0,5	-	0,5	-	8
Тема 3. Еволюції вимог до менеджерів	8	2		2	-	4	9	0,5	-	0,5	-	8
Тема 4. Управлінська думка в стародавні часи	9	2		2	-	5	8,5	0,5	-	-	-	8
Тема 5. Початок і джерела вітчизняної управлінської думки	9	2		2		5	9	0,5	-	0,5		8
Тема 6. Меркантилізм. Фізіократія. Індустріальне суспільство	10	3		2		5	9	0,5	-	0,5		8
Тема 7. Основні школи управління та підходи до його вивчення	11	3		3		5	9	0,5	-	0,5		8
Тема 8. Виникнення і розвиток школи наукового управління в Англії	11	3		3		5	11	0,5	-	0,5		10
Контроль змістового модулю 1	1			1			1		-	1		
Разом за змістовим модулем 1	42	19		19	-	37	42	4		4	-	66
Змістовий модуль 2. Теорія управління												
Тема 9. Формування менеджменту в США	8	2		2	-	4	8,5	0,5			-	8

Тема 10. Розвиток наукового менеджменту	8	2	2	-	4	8,5	0,5			-	8
Тема 11. Адміністративна (класична) школа менеджменту	8	2	2	-	4	8,5	0,5			-	8
Тема 12. Управлінська школа людських стосунків	9	2	2	-	5	8,5	0,5			-	8
Тема 13. Кількісна школа управління	9	2	2		5	9	0,5		0,5		8
Тема 14. Особливості розвитку вітчизняної науки управління	10	3	2		5	9	0,5		0,5		8
Тема 15. Концепція соціального ринкового господарства в Західній Європі	10	3	2		5	8,5	0,5				8
Тема 16. Особливості й основні риси японського менеджменту	10	3	2		5	10,5	0,5				10
Контроль змістового модулю 2	1		1			1			1		
Разом за змістовим модулем 2	46	19	17	-	37	46	4		2	-	66
Семестровий залік	2	-	2	-	-	2	-		2	-	-
<i>Усього годин</i>	150	38	38	-	74	150	8		8	-	134

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Історія управління

Тема 1. Предмет і метод теорії та історії управління. Визначення предмету та об'єкту управління. Поняття предмету теорії та історії управління. Що входить до складу об'єкта управління: ресурси, процеси, люди тощо. Роль та важливість чіткого визначення предмету та об'єкта управління для практичного застосування управлінських знань. Методи дослідження в теорії управління. Аналіз та синтез як основні методи вивчення управлінських процесів і явищ. Експериментальний метод і його застосування у вивченні управлінських

ситуацій. Історичний аналіз як інструмент для розуміння еволюції управління. Основні школи та теорії управління. Класична школа управління: внесок Ф. Тейлора, Г. Фейоля, М. Вебера. Психологічна та соціальна школи управління: внесок Х. Мейо, А. Маслоу, Д. МакГрегора. Системний та контингентний підходи до управління. Методологічні основи та принципи теорії та історії управління. Специфіка та особливості управлінської методології. Загальноприйняті принципи та підходи до розв'язання управлінських завдань. Роль наукового підґрунтя та доказового підходу в управлінні.

Тема 2. Управління виробництвом як система. Поняття системного підходу до управління виробництвом. Визначення системного підходу в контексті управління виробництвом. Основні принципи та концепції системного управління: цільовий орієнтований, інтегрований підхід, зв'язок з навколишнім середовищем тощо. Роль системного підходу у підвищенні ефективності виробничих процесів. Компоненти системи управління виробництвом. Виробничі процеси та їх складові: ресурси, технології, людський капітал, обладнання тощо. Інформаційна система виробництва: роль збору та аналізу даних у прийнятті управлінських рішень. Ланцюги постачання та логістика як важливі компоненти системи управління виробництвом. Методи та інструменти системного управління виробництвом. Моделювання виробничих процесів: симуляція, оптимізація, прогнозування. Використання інформаційних технологій та програмного забезпечення для автоматизації управління виробництвом. Застосування методів управлінського обліку та контролю як засобів для досягнення цілей системи управління виробництвом.

Тема 3. Еволюції вимог до менеджерів. Роль та функції менеджера в сучасному світі. Визначення ролі менеджера в сучасних організаціях. Функції менеджера: планування, організація, керування, контроль. Зміни в ролі та функціях менеджера відповідно до технологічних, соціокультурних і економічних тенденцій. Лідерство та міжособистісні навички. Розвиток лідерських якостей у менеджера. Зростання важливості міжособистісних навичок у сучасному менеджменті: комунікація, емпатія, конфліктологія тощо. Вплив міжособистісних навичок на успішне керівництво та співпрацю зі співробітниками. Гнучкість та адаптивність. Важливість гнучкості та адаптивності у сучасному управлінні. Зміни в реакції менеджерів на швидкозмінюване середовище та погодження з ними. Навички стратегічного мислення та здатність до розв'язання складних завдань у нестабільних умовах.

Тема 4. Управлінська думка в стародавні часи. Основні аспекти управлінської думки в стародавньому світі. Визначення поняття "управлінська думка" в контексті античності та інших стародавніх цивілізацій. Огляд основних філософських, політичних та соціокультурних концепцій управління у стародавньому Єгипті, Греції, Римі та інших цивілізаціях. Роль мудрих і філософів в формуванні управлінської думки та практики в стародавньому світі. Методи та інструменти управління в стародавні часи. Організація влади та управління в стародавніх державах. Використання законодавства, декретів, ритуалів та інших інструментів управління у давньому світі. Приклади важливих управлінських досягнень та викликів у стародавні часи. Наслідки та спадщина управлінської думки стародавнього світу. Вплив стародавніх управлінських практик на подальший розвиток управління у середньовіччі, новому часі та сучасності. Аналіз успіхів та невдач стародавніх управлінських систем. Залишок стародавньої управлінської думки у сучасних організаційних практиках та концепціях.

Тема 5. Початок і джерела вітчизняної управлінської думки. Господарювання в Київській Русі. Соціокультурний та історичний контекст Київської Русі. Огляд основних історичних подій та періодів розвитку Київської Русі. Опис соціокультурного середовища, в якому розвивалася Київська Русь, та його вплив на господарські та управлінські практики. Визначення ключових джерел та документів, що свідчать про господарювання та управління в Київській Русі. Господарські системи та методи управління на Київській Русі. Опис організації господарювання, зокрема сільського господарства, ремесел, торгівлі тощо в Київській Русі. Роль та функції князів, бояр, та інших управлінських структур у господарському управлінні. Огляд методів управління ресурсами, податків, торгівлею та іншими аспектами господарювання в Київській Русі. Спадщина Київської Русі та її вплив

на вітчизняну управлінську думку. Аналіз важливих аспектів та досягнень управління в Київській Русі. Визначення спадщини Київської Русі у вітчизняному управлінському дискурсі. Роль Київської Русі у формуванні управлінських практик та думок в Україні.

Тема 6. Меркантилізм. Фізіократія. Індустріальне суспільство. Меркантилізм. Основні принципи та ідеї меркантилізму як економічної доктрини. Роль держави в меркантильній економіці: збільшення золотого запасу, заходи щодо регулювання міжнародної торгівлі та промисловості. Критика та переваги меркантилізму як економічної парадигми. Фізіократія. Основні ідеї та поняття фізіократії, включаючи "фізіократичний кругообіг" та "продуктивний" сектор. Роль природних законів у фізіократичній економічній теорії та їх вплив на господарське управління. Порівняння фізіократії з іншими економічними школами, зокрема з меркантилізмом. Індустріальне суспільство. Перехід від сільськогосподарського до індустріального суспільства: причини та основні характеристики. Роль промисловості та технологічних інновацій у становленні індустріального суспільства. Соціальні та економічні зміни в індустріальному суспільстві та їх вплив на управлінську діяльність та економіку загалом.

Тема 7. Основні школи управління та підходи до його вивчення. Класична школа управління. Основні представники та внесок Фредеріка Тейлора, Генрі Файоля, Макса Вебера та інших класиків. Принципи наукового менеджменту та адміністративного підходу до управління. Оцінка впливу класичної школи на сучасну управлінську практику. Психологічна та соціальна школи управління. Представники ідеї соціального експерименту та психологічного підходу, такі як Хоуланд, Ельтон Мейо, Абрахам Маслоу та інші. Вивчення взаємодії між людьми у організаціях та вплив психологічних факторів на ефективність управління. Аналіз значення міжособистісних навичок, мотивації та групової динаміки для менеджерів. Системний та контингентний підходи до управління. Основні ідеї системного та контингентного підходів до управління. Розгляд взаємозв'язку всіх компонентів організації та їх вплив на прийняття управлінських рішень. Визначення особливостей та переваг системного та контингентного підходів в контексті сучасного управління.

Тема 8. Виникнення і розвиток школи наукового управління в Англії. Початок наукового управління в Англії. Перші кроки в розвитку наукового підходу до управління в Англії. Внесок філософів та вчених, які сприяли виникненню наукового управління. Поява перших концепцій і методів, спрямованих на раціоналізацію управління в організаціях. Школа наукового управління Фредеріка Тейлора. Життя та діяльність Фредеріка Тейлора як ключової постаті в розвитку наукового управління. Принципи наукового менеджменту Тейлора та його вплив на організаційну практику. Критика та сучасні інтерпретації школи наукового управління Ф. Тейлора. Інші важливі внески в розвиток наукового управління в Англії. Внесок Генрі Файоля та інших вчених у розвиток управлінської науки. Роль британських організацій та університетів у популяризації та впровадженні наукового управління. Визначення спадщини школи наукового управління в Англії та її вплив на сучасний менеджмент.

Змістовий модуль 2. Теорія управління

Тема 9. Формування менеджменту в США. Пояснення історичного контексту та основних аспектів розвитку менеджменту в США. Обговорення ключових принципів американського менеджменту, таких як акцент на результати, інновації, індивідуальна відповідальність та підприємницький дух. Вивчення різних видів організаційних структур, що існують в США, включаючи функціональні, матричні та гібридні структури. Розгляд різних стилів керівництва, таких як трансформаційний лідеризм, демократичне керівництво та авторитарне керівництво, з фокусом на їхній ролі в американському менеджменті. Обговорення основних викликів, з якими зіштовхуються іноземні менеджери при роботі в США, таких як культурний контекст, правова аспект, робоча віза та інше. Пояснення можливостей для

професійного розвитку та кар'єрного зростання в американському менеджменті. Надання порад і рекомендацій для успішного формування та розвитку кар'єри в менеджменті в США.

Тема 10. Розвиток наукового менеджменту. Перегляд історичного контексту розвитку наукового менеджменту від початку ХХ століття до сучасності. Вивчення ключових постатей і вченого доробку, що вплинули на розвиток наукового менеджменту. Аналіз важливих подій та віх досліджень, які визначили напрямки розвитку наукового менеджменту. Розгляд основних концепцій та теорій наукового менеджменту, таких як теорія наукового управління Ф. Тейлора, принципи Х. Фейоля, теорія мотивації Д. МакГрегора та інші. Пояснення методів дослідження та аналізу в сфері наукового менеджменту, таких як SWOT-аналіз, PDCA цикл, аналіз даних та інші. Вивчення сучасних підходів до управління інноваціями та технологічними проектами в рамках наукового менеджменту. Розгляд прикладів успішних впроваджень наукового менеджменту у різних галузях, таких як наука, освіта, організаційний розвиток тощо. Обговорення переваг і викликів при впровадженні наукового менеджменту в організаціях і дослідницьких проектах. Надання практичних порад і рекомендацій для того, як оптимально використовувати науковий підхід у керівництві та прийманні стратегічних рішень.

Тема 11. Адміністративна (класична) школа менеджменту. Вступ до адміністративної (класичної) школи менеджменту. Пояснення концепції адміністративної школи менеджменту. Визначення основних принципів і підходів цього напрямку. Історичний контекст та походження адміністративної школи. Теорія Генрі Файоля: принципи та принципи управління. Розгляд життєвого і творчого шляху Генрі Файоля як батька адміністративної школи менеджменту. Пояснення п'яти основних функцій управління відповідно до Файоля. Аналіз 14 принципів управління Файоля та їхню застосовність в сучасному менеджменті. Теорія Макса Вебера: бюрократія та характеристики ідеальної бюрократичної організації. Огляд внеску Макса Вебера у розвиток адміністративної школи менеджменту. Визначення бюрократії та її ключових характеристик. Розгляд ідеальних принципів бюрократичної організації за Вебером та їхню реалізацію в сучасних організаціях.

Тема 12. Управлінська школа людських стосунків. Вступ до Управлінської школи людських стосунків (ШЛС). Огляд історії та еволюції Управлінської школи людських стосунків як одного з напрямків менеджменту. Визначення цілей і підходів ШЛС до управління. Теорія Ельтона Мейо: Експерименти в Гавторнському електростанції та вплив на управління організаціями. Розгляд експериментів, проведених Ельтоном Мейо в Гавторнській електростанції. Аналіз відкриттів та висновків з цих експериментів, зокрема теорія "соціальної системи" та ефекту "групового впливу». Визначення важливості врахування людських факторів у процесі управління та створення сприятливого соціального середовища в організаціях. Теорія Дугласа МакГрегора: Теорія Х та Теорія Y. Пояснення концепцій Теорії Х та Теорії Y МакГрегора щодо поглядів на природу людини та підходів до управління. Аналіз впливу цих теорій на організаційну культуру та стиль управління. Дискусія щодо того, як можна використовувати ідеї МакГрегора для покращення взаємодії між керівниками та підлеглими в організаціях.

Тема 13. Кількісна школа управління. Вступ до Кількісної школи управління. Огляд історії виникнення і розвитку Кількісної школи управління (КШУ). Пояснення основного підходу КШУ, що базується на використанні математичних і кількісних методів у управлінні. Визначення цілей та переваг використання кількісних методів у прийнятті управлінських рішень. Оптимізація і моделювання в управлінні. Розгляд понять оптимізації і моделювання як основних складових КШУ. Пояснення процесу створення математичних моделей в управлінні, включаючи приклади з реальних сфер діяльності. Аналіз методів оптимізації та їх застосування для підвищення ефективності управлінських рішень. Теорія чергових систем та прийняття рішень. Введення до теорії чергових систем і її ролі в управлінні обігом матеріалів, інформацією та послугами. Пояснення понять, таких як черга, сервіс, інтенсивність і завантаженість, та їх використання для оптимізації роботи організацій. Аналіз методів прийняття рішень у контексті чергових систем та їх вплив на роботу

організацій.

Тема 14. Особливості розвитку вітчизняної науки управління. Історичний огляд вітчизняної науки управління. Визначення етапів розвитку науки управління в Україні та історичних контекстів її становлення. Аналіз внеску видатних українських вчених та практиків у розвиток української науки управління. Розгляд ключових подій, що вплинули на формування та структуру вітчизняних управлінських дисциплін. Основні напрямки та школи в українській науці управління. Вивчення основних теоретичних та практичних напрямків, які розвиваються в сучасній українській науці управління. Пояснення специфіки досліджень та доповідей провідних українських науковців у галузі управління. Розгляд шкіл та течій, що активно розвиваються в українському менеджменті, включаючи школу міжнародного менеджменту, стратегічного управління тощо. Сучасні виклики та перспективи української науки управління. Аналіз актуальних викликів, з якими стикається українська наука управління, включаючи глобалізацію, цифрову трансформацію тощо. Подальший розвиток українських наукових програм та дослідницьких проектів у галузі управління. Обговорення можливостей співпраці між українською наукою управління та міжнародними науковими спільнотами.

Тема 15. Концепція соціального ринкового господарства в Західній Європі. Вступ до концепції соціального ринкового господарства. Визначення основних принципів та ідеології соціального ринкового господарства. Огляд історії виникнення та розвитку цієї концепції в Західній Європі. Встановлення важливості балансу між ринковими силами та соціальними аспектами в цій моделі господарства. Основні елементи соціального ринкового господарства. Розгляд ключових складових соціального ринкового господарства, включаючи ринок, соціальну справедливість, державне втручання тощо. Пояснення, які ролі відводяться ринковим механізмам і державі в цій концепції. Аналіз засобів інтеграції соціальних і економічних цілей для забезпечення стабільності та підтримки соціального благополуччя. Застосування концепції в країнах Західної Європи. Порівняльний аналіз реалізації соціального ринкового господарства в різних країнах Західної Європи, таких як Німеччина, Швеція, Норвегія тощо. Висвітлення прикладів політик та програм, спрямованих на досягнення цілей соціального ринкового господарства. Розгляд викликів і перспектив розвитку цієї моделі господарства в сучасному світі.

Тема 16. Особливості й основні риси японського менеджменту. Вступ до японського менеджменту. Огляд історії розвитку японського менеджменту та його впливу на світову економіку. Визначення ключових понять, таких як "Kaizen" (постійне покращення), "Just-in-Time" (точно вчасно) і "Total Quality Management" (загальне управління якістю). Пояснення ролі культурних і соціальних аспектів в формуванні основних рис японського менеджменту. Тісна співпраця та командна робота. Розгляд концепції "Nemawashi" (попереднє консультування) та її значення для прийняття рішень у японському менеджменті. Аналіз системи "Ringi" (система обігу документів) і її використання для прийняття рішень в колективі. Вивчення підходів до командної роботи та "groupism" (групового підходу) в організаціях Японії. Якість і інновації в японському менеджменті. Пояснення концепції "Monozukuri" (культування вміння виробництва) та її ролі у забезпеченні якості продукції та послуг. Визначення підходів до управління якістю, таких як "Poka-yoke" (помилковий виправлення) та "Jidoka" (автономна робота машини). Розгляд інноваційних практик, що сприяють конкурентоспроможності японських компаній на світовому ринку.

Семестровий диф. залік

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет і метод теорії та історії управління	2	0,5
2	Тема 2. Управління виробництвом як система	2	0,5

3	Тема 3. Еволюції вимог до менеджерів	2	0,5
4	Тема 4. Управлінська думка в стародавні часи	2	0,5
5	Тема 5. Початок і джерела вітчизняної управлінської думки	2	0,5
6	Тема 6. Меркантилізм. Фізіократія. Індустріальне суспільство	3	0,5
7	Тема 7. Основні школи управління та підходи до його вивчення	3	0,5
8	Тема 8. Виникнення і розвиток школи наукового управління в Англії	3	0,5
9	Тема 9. Формування менеджменту в США	2	0,5
10	Тема 10. Розвиток наукового менеджменту	2	0,5
11	Тема 11. Адміністративна (класична) школа менеджменту	2	0,5
12	Тема 12. Управлінська школа людських стосунків	2	0,5
13	Тема 13. Кількісна школа управління	2	0,5
14	Тема 14. Особливості розвитку вітчизняної науки управління	3	0,5
15	Тема 15. Концепція соціального ринкового господарства в Західній Європі	3	0,5
16	Тема 16. Особливості й основні риси японського менеджменту	3	0,5
Усього годин		38	8

7. Теми семінарських занять
Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет і метод теорії та історії управління	2	-
2	Тема 2. Управління виробництвом як система	2	0,5
3	Тема 3. Еволюції вимог до менеджерів	2	0,5
4	Тема 4. Управлінська думка в стародавні часи	2	-
5	Тема 5. Початок і джерела вітчизняної управлінської думки	2	0,5
6	Тема 6. Меркантилізм. Фізіократія. Індустріальне суспільство	2	0,5
7	Тема 7. Основні школи управління та підходи до його вивчення	3	0,5
8	Тема 8. Виникнення і розвиток школи наукового управління в Англії	3	0,5
	Контроль ЗМ 1	1	1
9	Тема 9. Формування менеджменту в США	2	
10	Тема 10. Розвиток наукового менеджменту	2	
11	Тема 11. Адміністративна (класична) школа	2	

	менеджменту		
12	Тема 12. Управлінська школа людських стосунків	2	
13	Тема 13. Кількісна школа управління	2	0,5
14	Тема 14. Особливості розвитку вітчизняної науки управління	2	0,5
15	Тема 15. Концепція соціального ринкового господарства в Західній Європі	2	
16	Тема 16. Особливості й основні риси японського менеджменту	2	
	Контроль ЗМ 2	1	1
Семестровий залік з модуля 1-2: «Теорія та історія управління»		2	2
Усього годин		38	8

9. Теми лабораторних занять
Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет і метод теорії та історії управління	4	8
2	Тема 2. Управління виробництвом як система	4	8
3	Тема 3. Еволюції вимог до менеджерів	4	8
4	Тема 4. Управлінська думка в стародавні часи	5	8
5	Тема 5. Початок і джерела вітчизняної управлінської думки	5	8
6	Тема 6. Меркантилізм. Фізіократія. Індустріальне суспільство	5	8
7	Тема 7. Основні школи управління та підходи до його вивчення	5	8
8	Тема 8. Виникнення і розвиток школи наукового управління в Англії	5	10
9	Тема 9. Формування менеджменту в США	4	8
10	Тема 10. Розвиток наукового менеджменту	4	8
11	Тема 11. Адміністративна (класична) школа менеджменту	4	8
12	Тема 12. Управлінська школа людських стосунків	5	8
13	Тема 13. Кількісна школа управління	5	8
14	Тема 14. Особливості розвитку вітчизняної науки управління	5	8
15	Тема 15. Концепція соціального ринкового господарства в Західній Європі	5	8
16	Тема 16. Особливості й основні риси японського менеджменту	5	10
Семестровий залік з модуля 1-2: «Теорія та історія управління»		-	-
Усього годин		74	134

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати реферат на тему: «Кількісна школа управління».
2. Підготувати реферат на тему: «Формування менеджменту в США».
3. Підготувати реферат на тему: «Адміністративна (класична) школа менеджменту».

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з освітньої компоненти визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінок засвоєння ним окремих модулів.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми змістових модулів 1-2 за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються. В залежності від кількості набраних балів здобувач може отримати за вивчення модуля на практичних заняттях **максимально 100 балів** або **мінімально — 60 балів**.

Застосовується така система бальних оцінок для **практичних занять**: за кожну тему змістового модулю **1 та 2** здобувач може набрати **min - 3 бали, max - 4 бали** за одну академічну годину навчання.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
3	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> • виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; • практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
3,5	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> • виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; • практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
4	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> • виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; • практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Для допущення до семестрового заліку здобувач вищої освіти повинен здати всі теми з освітньої компоненти та скласти контроль засвоєння ЗМ 1-2 на прохідний бал.

Контроль засвоєння ЗМ проводиться у формі заліку за затвердженими білетами. Модуль вважається зарахованим, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше мінімального балу.

Застосовується така система бальних оцінок для **контролю засвоєння ЗМ 1-2** здобувач може набрати **min – 6 балів, max - 18 балів.**

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
6-10	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
11-14	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
15-18	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота																	Сума	
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								100		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	ЗМ1	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	ЗМ2	
4	4	4	4	4	4	4	4	18	4	4	4	4	4	4	4	4	18	

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Форма контролю - семестровий диф. залік.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти
2. Робоча програма освітньої компоненти.
3. Силабус освітньої компоненти
4. Слайдові, текстові лекції.
5. Тестові завдання для контролю на кожному занятті
6. Завдання для самостійної роботи здобувачів.
7. Тестові завдання для самостійного контролю.

-
8. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Кісь С. Я. Історія вчень менеджменту : конспект лекцій / С. Я. Кісь. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 71 с.
2. Ковтун Н. С. Історія вчень менеджменту. Практикум : навч. посіб. / Н. С. Ковтун, Б. В. Літовченко ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2019. 74 с.
3. Кредісов А. І. Історія вчень менеджменту : Підручник для вищих навч. закл. / А. І. Кредісов. - К. : Знання України, 2021. - 300 с.

Допоміжна література

1. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2021. 712 с
2. Публічне управління: навч. посібник / А. В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г. О. Комарницька та ін. [за заг. ред. А. В. Стасишина]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 460 с

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://quality.nuph.edu.ua/>.
2. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>